

Sygnatura akt VI Ka 983/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **10 lutego 2020** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący sędzia Dariusz Prażmowski

Protokolant Aleksandra Pawłowska

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2020 r.

przy udziale Barbary Wilmowicz Prokuratora Prokuratury Rejonowej w T.

sprawy **J. K.** ur. (...) w L.

syna O. i R.

oskarżonego z art. 190 § 1 kk, art. 157 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 10 września 2019 r. sygnatura akt II K 665/18

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk i art. 636 § 1 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, iż:

a) uniewinnia oskarżonego od zarzutu popełnienia czynu z art. 190 § 1 kk i w tym zakresie na mocy art. 632 pkt 2 kpk kosztami procesu obciąża Skarb Państwa,

b) ustala, że rozstrzygnięcia z punktu 1 i 2 dotyczą czynu z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 31 § 2 kk;

2. w pozostałej części utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. O. M. kwotę 516,60 zł (pięćset szesnaście złotych i sześćdziesiąt groszy) obejmującą kwotę 96,60 zł (dziewięćdziesiąt sześć złotych i sześćdziesiąt groszy) podatku VAT, tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów obrony oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

4. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki postępowania odwoławczego w kwocie 536,60 zł (pięćset trzydzieści sześć złotych i sześćdziesiąt groszy) i wymierza mu opłatę za II instancję w kwocie 60 zł (sześćdziesiąt złotych).

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 983/19

Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. **Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji**

Wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 10 września 2019 r. sygn. II K 665/18 w całości

1.2. **Podmiot wnoszący apelację**

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego
oskarżyciel posiłkowy
oskarżyciel prywatny
obrońca
oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego
inny

1.3. **Granice zaskarżenia**

1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.1.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów	
---	---------------	--

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

1.5. Ustalenie faktów

1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				

1.6. Ocena dowodów

1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów	
---	--

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	Naruszenie przepisów prawa procesowego a to art. 7 k.p.k. przez przeprowadzenie oceny wiarygodności zeznań pokrzywdzonego w oderwaniu od zasad prawidłowego rozumowania i uznanie ich za wiarygodne w zakresie przebiegu zdarzenia oraz bezpodstawne odmówienie wiarygodności zeznań świadka D. K. w zakresie agresywnego zachowania pokrzywdzonego.	# zasadny # częściowo zasadny X niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Zarzut jest niezasadny bowiem nie naruszono zasad oceny dowodów.		

Swobodna ocena dowodów jest jedną z naczelných zasad prawa procesowego, u podstaw której leży zasada prawdy materialnej, a swobodna ocena dowodów nakazuje, aby Sąd oceniał znaczenie, moc i wiarygodność materiału dowodowego w sprawie na podstawie wewnętrznego przekonania z uwzględnieniem wskazań wiedzy oraz doświadczenia życiowego. Należy pamiętać, że „dokonanie oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w sposób odmienny od oczekiwań stron procesowych nie stanowi naruszenia przepisów art. 7 i 410 k.p.k.” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2014 r., sygn. II KK 17/14).

Błędne jest oczekiwanie skarżącego, iż orzeczenie zostanie oparte wyłącznie na dowodach najkorzystniejszych dla oskarżonego. Sąd wskazał na jakich dowodach oparł orzeczenie i jaka była ocena tychże dowodów.

Odnosnie czynu z art. 157 § 2 k.k. należy zauważyć, iż wersja przedstawiona przez M. K. jest konsekwentna, spójna, a w odróżnieniu od relacji oskarżonego i jego córki również logiczna. Należy zauważyć, iż zachodzi znaczna różnica pomiędzy relacją przebiegu zdarzenia przez oskarżonego i jego córkę. Pierwsza relacja oskarżonego na przesłuchaniu mówi o tym iż zięć miał go uderzyć w czoło, później pojawia się relacja iż odepchnął go zięć otwartą ręką w nos i czoło (karta 170), przy czym równocześnie pierwsze informacje przekazane przez oskarżonego P. S. sprowadzały się do stwierdzenia, iż zięć chciał go uderzyć ale nie uderzył (karta 54). Każda więc kolejna relacja oskarżonego

jest odmienna co do kluczowego momentu dla ustalenia jego odpowiedzialności z art. 157 § 2 k.k. Ostatniej zaś z wersji przedstawionej przez oskarżonego, dotyczącej zablokowania ciosu zięcia przeczy relacja córki oskarżonego, która jako jedyna widziała to zdarzenie i wedle jej relacji pokrzywdzony miał uderzyć oskarżonego w rękę i głowę i następnie przewrócić się na oskarżonego (karta 195). Powyżej przytoczone relacje z uwag na ich odmienność i różnice nawet w tak podstawowych kwestiach jak to czy oskarżony został uderzony, czy to on przewrócił się na pokrzywdzonego czy odwrotnie nie pozwalają uznać relacji tych za podstawę ustaleń faktycznych właśnie z uwagi na ich niespójność i niekoherentność wzajemnie się wykluczającą. Trafnie za podstawę ustaleń faktycznych uznano treść zeznań pokrzywdzonego. Podobnie nie sposób uznać, iż zeznania te w zakresie czynu z art. 190 § 1 k.k. wadliwe przedstawiały to co pokrzywdzony usłyszał w trakcie rozmowy w trybie głośnomówiącym. Czym innym jest ocena wpływu treści tej informacji na pokrzywdzonego a czym innym ocena trafności uznania zeznań pokrzywdzonego w tym zakresie za wiarygodne bowiem w ocenie Sądu Okręgowego nie została ona podważona wywiedzionym środkiem odwoławczym.

Odnośnie kwestii uderzenia się przez pokrzywdzonego celowo w głowę o ścianę to należy zauważyć, iż relacja o tym w ogóle nie pojawiła się w początkowej fazie relacjonowania przez oskarżonego zdarzenia i jego córka również o tym nie mówiła – zeznania świadka K. P. (karta 44).

Wniosek		
O zmianę wyroku przez uniewinnienie oskarżonego.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Ponieważ ocena dowodów nie była wadliwa to tym samym ten fakt nie mógł stanowić podstawy do zmiany wyroku.		
3.2.	Naruszenie art 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 370 § 1 oraz § 4 a contriario k.p.k. poprzez uniemożliwienie oskarżonemu zadania pytań zmierzających do wykazania iż oskarżony swym zachowaniem nie dopuścił się czynu wyczerpującego znamiona opisane w art. 157 § 2 k.k.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Kwestia szczegółowego przepytywania funkcjonariuszy Policji odnośnie zasad szkolenia dotyczących odpierania ataków nie miała bezpośredniego związku ze stwierdzonymi zdarzeniami, bowiem nawet ustalenie tego faktu w sposób postulowany przez obronę i oskarżonego a więc, iż funkcjonariusze Policji są w tym zakresie szkoleni nie oznaczało, iż właśnie w niniejszej sprawie tak zareagował oskarżony, bowiem najistotniejsze były relacje odnośnie przebiegu zdarzenia, zaś relacja pokrzywdzonego nijak nie		

wskazywała na odruchową reakcję oskarżonego.		
Wniosek		
O zmianę wyroku przez uniewinnienie oskarżonego.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Przeprowadzona kontrola postępowania nie dała podstaw do stwierdzenia naruszenia wskazanych przepisów.		
3.3.	<p>Błąd w ustaleniach faktycznych przez przyjęcie, iż słowa oskarżonego o możliwości pobicia, a tym bardziej zabicia pokrzywdzonego przez funkcjonariusza Policji w rzeczywistości padły a pokrzywdzony mógł się obawiać tych rzekomo wypowiedzianych słów.</p> <p>Błąd w ustaleniach faktycznych przez przyjęcie, iż oskarżony dopuścił się czynu z art. 157 § 2 k.k. co jest równoznaczne z przyjęciem że miała działać z zamiarem umyślnego spowodowania obrażeń ciała, gdy w rzeczywistości oskarżony widząc wyprowadzony w swoją stronę cios zareagował zgodnie z wykształceniem, odpierając atak.</p>	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę		

wyroku byłby słuszny jedynie wtedy, gdyby Sąd I instancji oparł wyrok swój na faktach nie znajdujących potwierdzenia w wynikach przeprowadzonego postępowania dowodowego albo też z prawidłowo ustalonych faktów tych wyprowadziłby wnioski niezgodne z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniami wiedzy lub doświadczenia życiowego.

Ponadto w zakresie ustaleń faktycznych i oceny dowodów podkreślić trzeba, że zasada tłumaczenia wątpliwości na korzyść obwinionego nie polega na obowiązku automatycznego wyboru najkorzystniejszej wersji wynikającej z wyjaśnień i zeznań o niejednakowej treści. Zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku nie może zaś sprowadzać się do samej tylko odmiennej oceny materiału dowodowego (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 5 czerwca 1992 r., sygn. II AKr 116/92 - KZS 1992/3-9/129).

Sąd Okręgowy analizując sposób rozumowania i wnioskowania Sądu I instancji zaprezentowany w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku nie znalazł podstaw do kwestionowania oceny i analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i w pełni je podzielił.

W zakresie czynu z art. 157 § 2 k.k. Sąd I instancji poczynił właściwe ustalenia faktyczne w oparciu o właściwie zgromadzony materiał dowodowy. Ocena dowodów zaprezentowana przez Sąd Rejonowy nie jest w żadnym razie dowolną, lecz przeciwnie jest obiektywna i

<p>bezstronna, w trakcie której nie przekroczone granic swobodnej oceny dowodów jak i logicznego rozumowania.</p> <p>W zakresie czynu z art. 190 § 1 k.k. niezasadny był zarzut błędnej oceny dowodów i błędnego ustalenia przebiegu zdarzenia.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmianę wyroku przez uniewinnienie.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Przeprowadzona kontrola postępowania nie dała podstaw do stwierdzenia wadliwości ustaleń faktycznych oraz błędnej oceny dowodów w zakresie czynu z art. 157 § 2 k.k.</p> <p>W zakresie czynu z art. 190 § 1 k.k. niezasadny był zarzut błędnej oceny dowodów i błędnego ustalenia przebiegu zdarzenia.</p> <p>Jednakże wnioskowanie dotyczące czynu z art. 190 § 1 k.k. w zakresie wystąpienia skutku jest niezasadne. Do dokonania tego przestępstwa konieczne jest wystąpienie skutku w postaci wzbudzenia w zagrożonym uzasadnionej obawy, że groźba będzie spełniona.</p> <p>Przyjmuje się w doktrynie i orzecznictwie, że subiektywna obawa pokrzywdzonego i jego przekonanie o prawdopodobieństwie realizacji groźby muszą być uzasadnione, tzn.</p>		

że zarówno okoliczności, w jakich groźba została wyrażona, jak i osoba grożącego robią wrażenie na obiektywnym, normalnie wrażliwym obserwatorze, iż groźba wyrażona została na serio i daje podstawy do uzasadnionej obawy. Trafnie ujął ten problem Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 4.07.2002 r. sygnatura II AKa 163/02 (KZS 2002/7-8, poz. 38), stwierdzając: „dla bytu przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. wystarczy wykazać, iż groźba subiektywnie (w odbiorze zagrożonego) wywołała obawę spełnienia i zweryfikować to obiektywnie (przez sąd), czy zagrożony istotnie mógł w danych okolicznościach w ten sposób groźbę odebrać”. W ocenie Sądu Okręgowego nie sposób przyjąć, iż okoliczności sprawy wskazują, że pokrzywdzony mógł odebrać usłyszone w trakcie rozmowy w trybie głośnomówiącym stwierdzenia jako realnie istniejące możliwości postąpienia oskarżonego. Wedle ustaleń stanu faktycznego oskarżony mówił do pokrzywdzonego, że „chłopaki z B. go załatwią, skują, wywiozą i dostanie „wp....l”. Sam fakt wyartykułowania takich stwierdzeń przez wieloletniego oficera Policji nie oznacza iż jest on w stanie spowodować popełnienie przez innych funkcjonariuszy Policji przestępstwa. Żadne ze zdarzeń z kontaktów pomiędzy oskarżonym i jego zięciem nie wskazywało iżby oskarżony wykorzystywał swe dawne znajomości celem jakiegokolwiek pognębienia zięcia, zaś i sam pokrzywdzony o takich zdarzeniach nie mówił. Ponadto przecież telefon jaki zlecił ojcu celem wezwania Policji wskazuje iż nie miał jakiegoś przekonania, że mogą się pojawić osoby będące funkcjonariuszami

Policji i równocześnie mogące zrobić mu krzywdę – a przecież nie mógł mieć pewności iż (w świetle tego co powiedział oskarżony) nie przyjadą osoby nastawione przez oskarżonego wrogo. W ocenie Sądu Okręgowego brak zatem racjonalnych i obiektywnych przesłanek dla stwierdzenia, iż pokrzywdzony mógł w tych okolicznościach odebrać groźbę spowodowania przez funkcjonariuszy Policji pobicia czy zabicia jako realną. Trafnie zatem wskazano w apelacji, iż zdekompletowaniu uległy znamiona przestępstwa z art. 190 § 1 k.k.

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>4.1.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>5.1.1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>
<p>Czyn z art 157 § 2 k.k.</p>	
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>Sąd I instancji przeprowadził postępowanie, które przy ocenie dowodów zgodnej z zasadami wiedzy, logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego, pozwoliło ustalić stan faktyczny prowadzący do stwierdzenia, iż oskarżony popełnił czyn z art. 157 § 2 k.k.</p>	

1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zmiana w zakresie zarzucanego oskarżonemu czynu z art 190 § 1 k.k.	
Zwięźle o powodach zmiany	
W ocenie Sądu Okręgowego brak racjonalnych i obiektywnych przesłanek dla stwierdzenia, iż pokrzywdzony mógł odebrać groźbę spowodowania przez funkcjonariuszy Policji pobicia czy zabicia jako realną. Trafnie zatem wskazano w apelacji iż zdekompletowaniu uległy znamiona przestępstwa z art. 190 § 1 k.k., co musiało skutkować uniewinnieniem oskarżonego w tym zakresie i obciążeniem kosztami procesu Skarbu Państwa.	

1.9. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia	
5.3.1.1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia	
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia	
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem	

szczególnej podstawy prawnej umorzenia	
5.3.1.4.1.	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania	
1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
Punkt 3	Zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.
6. Koszty Procesu	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
Punkt 4	O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono po myśli art. 636 § 1 k.p.k., który stanowi iż w razie nieuwzględnienia apelacji koszty procesu za postępowania odwoławcze ponosi na ogólnych zasadach ten, kto wniósł środek odwoławczy, zatem w zakresie czynu z art. 157 § 2 k.k. koszty te powinien ponieść oskarżony.

7. PODPIS

1.11. Granice zaskarżenia	
----------------------------------	--

Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	obrońca oskarżonego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 10 września 2019 r. sygn. II K 665/18 w całości		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany		

	w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.11.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana